

[Horn.]

kommunale ungdomsudvalg bliver overflødige, og at det begrænsede arbejde, disse udvalg har i mindre kommuner, helt kan overgå til dette særlige udvalg.

Jeg skal hermed slutte de betragtninger, jeg på udvalgets vegne har villet fremsætte, med at sige, at selvom ingen under arbejdsforhandlingerne i udvalget har fået, hvad de ønskede på dette område, så er udvalget dog enigt om, at lovforslaget med de her stillede ændringsforslag er et betydeligt skridt fremad mod ajourføring af den lovgivning, som har ført os og kan føre os et betydeligt stykke fremad mod ligestilling med, hvad man har i de andre nordiske og i andre europæiske lande.

Med disse bemærkninger skal jeg hermed på hele udvalgets vegne anbefale de stillede ændringsforslag og lovforslaget i sin helhed til vedtagelse.

**Damsgaard:** Når udvalget nu efter et meget omfattende udvalgsarbejde igen afleverer lovforslaget om ungdomsundervisning m. v. til det høje folketings videre behandling, gør jeg det med overbevisning om, at udvalgsarbejdet ikke har været forgæves. Lovforslaget er undergået mange særdeles betydningsfulde og indgribende ændringer, som jeg tror vil vise sig at være af stor værdi, når loven, ført ud i praksis, skal skabe rammer om snart sagt al fri ungdomsundervisning og ungdommens fritidsforanstaltninger, hvortil det offentlige kan yde økonomisk støtte. Det er i virkeligheden en ungdomsskolernes grundlov, vi her er i færd med at forme.

Og som forslaget nu er affattet, er der tale om ungdomsskoler og fritidsforanstaltninger af mange slags, særlig beregnet for de 14—18-årige, men på frivilligt grundlag. Jeg mener, det er så vigtigt, at frivillighedsprincippet i al ungdomsundervisning fastholdes.

Jeg tror, at lovforslaget, sådan som det nu er omarbejdet, vil blive en løftestang for det mangesidede ungdomsskolearbejde og de fritidsforanstaltninger for de unge mellem 14 og 18 år, som forslaget omfatter. Og det er jo det eneste formål, som dette lovkompleks har, nemlig at give mulighed for undervisning og god udnyttelse af fritiden til stadig flere og flere unge. Jeg lægger så over-

ordentlig stor vægt på, at flest muligt, ja, helst alle unge fortsætter deres teoretiske uddannelse, samtidig med at de får deres praktiske uddannelse i erhvervslivet. Disse to sider af de unges dygtiggørelse og dannelse bør gå hånd i hånd, og det er dette, denne lovs bestemmelser skal give muligheder for at tilrettelægge. Jeg håber inderligt, at det frie ungdomsskolearbejde og fritidsforanstaltningerne for de helt unge, navnlig i de større byer, må kunne gøre nye fremskud og udfolde sig bedre, efter at dette lovkompleks er vedtaget og ført ud i livet.

Nu er det jo slet ikke sådan, at det frie ungdomsskolearbejde står i stampe under de nugældende love, heldigvis er det ikke sådan. For eksempel har der aldrig været så mange elever i aftenskolerne som i de sidste år. Og der gøres utvivlsomt et godt arbejde her. Det glædede mig at se undervisningsministeriets nyeste statistik for aftensskolerne, nemlig for året 1951—52. I dette år samlede aftenskolen ialt 303 948 elever, hvilket er foreløbig rekord. Tallet viser en stigning i aftenskolens elevtal på 6,2 pct. fra året før. Tager vi aftenskolen og aftenhøjskolen under eet, har der i dette år været 932 615 undervisningstimer. 1951—52 har altså været et godt år for aftenskolen. Men det er jo kun een af de ungdomsskoleformer, der lovgives for her, måske nok den betydningsfuldeste og den, som går bedst. Også de unge mennesker i alderen fra 14 til 18 år deltager i stigende tal i aftenskolen. Denne gruppe udgør 17 pct. af det samlede elevtal i aftenskolen. Men aftenskolen gør det ikke alene — og bør heller ikke gøre det. Også dagundervisning bør i videre omfang tilrettelægges for de unge, og erfaringerne viser, at de unge så også kan skaffe sig de frieftermiddage, der kræves til en sådan undervisning. Bliver det en ret for de unge og en pligt for arbejdsgiveren med disse frieftermiddage, tror jeg let, det kan gå sådan, at det i stedet for at fremme skader tilgangen til dagundervisningen.

Derfor har venstres medlemmer i udvalget arbejdet for at få forslagets § 1, stk. 3, ændret sådan, at denne ret for de unge i alderen 14—18 år til en ugentlig frieftermiddag for i vintermånederne at deltage i dagskoleundervisningen blev fjernet af lovforslaget, fordi der skal være ret og rimelighed i forholdet: de unge og de, der har